

خبرنامه امنیت رایانه ای کمیته امداد امام خمینی (ره)

سال اول، شماره سیزدهم نیمه دوم مهر هشتاد و شش

دفتر آمار و فناوری اطلاعات

عید سعید فطر بر شما فاتحان عرصه جهاد با نفس گرامی باد. خوشا به حال کسانی که از گناه فاصله گرفته و به خودسازی و تهذیب نفس و تزکیه روان خود پرداختند و در شب و روز این ماه پر خیر و فضیلت، از تطهیر دل و تزکیه روان و تصفیه جان خویش دریغ نورزیدند و از خشم و غضب خداوند قهار ایمن گشتند و در سایه بندگی خالصانه معبود، به او تقرب جستند و گامی چند به جایگاه حقیقی خود برداشته و به کمال نهایی خویش نزدیک شدند.

برای این شماره آشنایی عملی با HTML را در نظر گرفته ایم. تلاش شده است مطالب به زبان ساده و قابل فهم بیان شود و به گونه ای باشد که برای کسی که اولین بار قصد ساختن یک صفحه HTML را دارد مفید باشد. در صورت استقبال شما این امکان وجود دارد که این مبحث در شماره های آینده نیز ادامه یابد.

شما نیز می توانید نیازهای خود را جهت طرح و پاسخ و یا مطالب و مقالات خود را جهت درج با نام خود در این خبرنامه با ارسال به دفتر آمار و فناوری اطلاعات مرکز با ما در میان بگذارید.

ساختن صفحات HTML آشنا شویم

اگر دقت نکنید، در آخر کار فایلی شبیه yourfilename.htm خواهید داشت.

برای اجتناب از این اتفاق:

۱. روی منوی file کلیک کنید و گزینه save as را انتخاب کنید.
۲. آدرس جایی را که می خواهید فایل را در آن ذخیره کنید وارد کنید.
۳. منوی پایین کشیدنی "save as type" را به "All Files (*.*)" تغییر دهید.

نام فایل خود را وارد کنید. مطمئن شوید که پسوند آن را نیز به صورت htm وارد کرده اید. (homepage.htm).

هر سایتی باید این tag ها را داشته باشد:

این ها تگ هایی هستند که در هر صفحه ای باید وجود داشته باشند.

با توجه به خصوصیات HTML وجود بعضی از آن ها از نظر تکنیکی ضروری نیست، اما بعضی از browser ها، صفحه را بدون این کدها درست باز نمی کنند، در نتیجه بهتر است همیشه آن ها بنویسید. (حتی در استانداردهای جدید تگ های دیگری هم الزامی هستند که در این مرحله به آنها نمی پردازیم)

در حقیقت برای بسیاری از مردم، Notepad تمام چیزی است که ممکن است به آن نیاز داشته باشند. در حقیقت من ۸ وبسایت فقط برای کسانی که از Notepad برای نوشتن HTML استفاده می کنند پیدا کردم. با این حال توصیه من شروع با Notepad و بعد ارتقاء به Expression Web و Frontpage و مایکروسافت است. اما چرا شروع با Notepad؟ چون نه تنها در غیر این صورت شما به طور واقعی با دستورات HTML آشنا نخواهید شد، بلکه وابستگی به Notepad به شما استقلال از نرم افزارهای معمول را می دهد به این معنی که اگر جایی نیاز به تغییر یک صفحه یا نوشتن یک صفحه داشته باشید محتاج هیچ نرم افزاری نیستید.

برای ایجاد یک صفحه وب با Notepad چند مرحله مختصر وجود دارد:

Notepad را باز کنید. Notepad تقریباً همیشه در منوی Accessories یافت می شود.

شروع به نوشتن HTML کنید. دقت کنید که نسبت به یک ویرایشگر HTML باید دقت بیشتری به خرج دهید.

کدهای HTML را به صورت فایل ذخیره کنید. این قسمت زیرکانه قضیه است. Notepad معمولاً فایل ها را به صورت txt ذخیره می کند. اما زمانی که با کدهای HTML کار می کنید باید فایل را به صورت htm ذخیره کنید.

با ساختن صفحات HTML آشنا شویم

کار عملی

همین الان متن زیر را داخل Notepad تایپ کنید:

```
<html>

<head>
<title>Salam</title>
</head>

<body>
  This is my first html page. <b>This
  text is bold</b>
</body>

</html>
```

سپس فایل را با نام مثلاً Desktop\test.html روی میز کار ذخیره کنید.

برای دیدن فایل اجتمالی بالا در مرورگر یا Brower تان (معمولاً اینترنت اکسپلورر) کافی است که از روی منوی File/Open file فایل بالا را از روی محل ذخیره شده بخوانید یا اینکه روی آن دابل کلیک نمایید.

یکی از مهمترین وظایف مرورگرها نمایش صفحات HTML میباشد، چه این صفحات روی کامپیوتر شما ذخیره شده باشند و یا اینکه از اینترنت خوانده شوند. با کلیک روی یک لینک در اینترنت، فایلی شبیه فایل ذخیره شده توسط شما از روی وب سرور توسط مرورگرتان خوانده شده و سپس نمایش داده خواهد شد. (به آدرس فایل در قسمت Address توجه کنید).

تقریباً همه صفحاتی که روی اینترنت می بینید بر مبنای همین اصول طراحی شده اند. روی اینترنت هم با انتخاب گزینه Source از منوی View در اینترنت اکسپلورر (یا کلیک راست و انتخاب View Source) می توانید کد اجتمالی که تشکیل دهنده صفحه جاری است را مشاهده فرمایید. اگر این کار را روی یک صفحه معمول انجام دهید با انبوه دستوراتی مواجه می شوید که برای شما ناآشنا هستند اما نگران نباشید به زودی با بیشتر آنها آشنا می شویم.

پس از انجام این کار عملی سعی کنید قسمتهای قابل تغییر آن را پیدا کنید. اینها قسمتهایی هستند که عیناً بر روی صفحه مونیتر شما به نمایش در آمده اند. می توانید آنها را تغییر دهید، مجدداً فایل را Save کنید و سپس صفحه اینترنت اکسپلورر خود را Refresh کنید.

حال پیش از آنکه به خواندن این آموزش ادامه دهید، به بالا برگردید و از اول دوباره قسمت "هر سایتی باید این tag ها را داشته باشد" را با دقت بخوانید سپس ساختار مثال گفته شده در آن قسمت را به خاطر بسپارید.

<html>

اولین تگی که هر صفحه باید داشته باشد <html> است. این تگ به browser می گوید که این فایل يك فایل HTML است نه يك متن ساده یا SGML یا XML. تگ پایانی مربوطه دستور </html> می باشد که آخرین تگی است که در سند خود می نویسید و وجود آن ضروری است.

<head>

تگ <head> برای تعریف اطلاعاتی برای browser به کار می رود که ممکن است در معرض دید کاربر قرار بگیرد یا نگیرد. تگ هایی که به قسمت <head> تعلق دارند عبارتند از: <title>، <meta>، <script> و <style>. سپس باید تگ پایانی </head> را بنویسید.

<title>

تگ <title> به قسمت <head> سند شما تعلق دارد. این عنوان صفحه شماست و browser معمولاً آن را بالای پنجره ویندوز شما نمایش می دهد. سپس باید تگ پایانی </title> را بنویسید.

<body>

تگ <body> در محلی قرار می گیرد که تمام اطلاعات کد html شما آن جاست. این تگ در حقیقت تمام مطالب و عکسها و لینکهای صفحه شما را معین می کند. با استفاده از ویژگی های تگ <body> می توانید رنگ background صفحه، رنگ متن، رنگ خطوط و رنگ لینک های فعال و غیر فعال را مشخص کنید. سپس باید تگ پایانی </body> را بنویسید.

با توجه به آنچه گفته شد، يك صفحه ساده html می تواند به شکل زیر باشد. دقت کنید که همه تگهای توضیح داده شده در بالا همانطور که گفته شده باز و بسته شده اند. به عنوان نمونه دستور title داخل head قرار گرفته است به این معنی که ابتدا Head شروع شده، سپس title شروع می شود و به پایان می رسد و بعد از آن است که دستور </head> برای پایان دادن به بخش head نوشته می شود. در این صورت است که می توانیم بگویم Title داخل Head قرار گرفته است و با نگاهی دقیقتر متوجه می شویم که خود Head هم داخل HTML قرار دارد اما Body به طور مستقل از Head داخل HTML قرار گرفته است.

```
<html>
<head>
<title>This is the title of the page. </title>
</head>
<body>
The body text goes here.
</body>
</html>
```

با ساختن صفحات HTML آشنا شویم

هنگام مشاهده فایل در اکسپلورر باید چیزی شبیه عکس فوق را ببینید. می توانید برای این کار به جای ساختن فایل جدید از تغییر دادن فایل قبلی استفاده کنید به این صورت که روی آن کلیک راست کنید و از منوی باز شده گزینه Open with notepad را انتخاب کنید، فایل را تغییر دهید، مجدداً فایل را Save کنید و سپس صفحه اینترنت اکسپلورر خود را Refresh کنید یا فایل را دوباره در اکسپلورر باز کنید.

به خاطر داشته باشید:

- browserها عناوین را به طور یکسانی نشان نمی دهند.
- سعی کنید عناوینتان ظاهری منطقی داشته باشند.
- عناوین بک خط فاصله ایجاد می کنند در نتیجه نباید نگران نوشتن تگ های <p> و
 باشید.

Bold و Italic:

تگ های bold و italic باعث می شوند که بتوانید توجه بیننده را به سوی بعضی کلمات جلب کنید یا روی آن ها تاکید بیشتری داشته باشید. برخلاف تگ های دیگر، این دو تگ در تمام browserها یکسان نمایش داده می شوند.

به سادگی متن خود را بین دو تگ آغازین و پایانی بگذارید؛ و برای bold و و برای italic.

در گذشته به جای تگ های فوق استفاده از و برای bold و <i> و </i> برای italic معمول بود و من هنوز هم استفاده از اینها را ترجیح می دهم اما از آنجایی که احتمال دارد در صورت استفاده از strong و em صفحه شما روی مرورگرهای (browsers) بیشتری به صورت یکسان به نمایش در بیاید، ممکن است استفاده از آنها بیشتر قابل توصیه باشد و به همین دلیل است که در این آموزش دو تگ یاد شده را مینا گرفته ایم.

می توانید از این دو تگ به طور همزمان استفاده کنید و متن خود را به صورت bold و italic نمایش دهید. فرقی نمی کند که اول از کدام تگ استفاده کنید، اما دقت کنید که هر کدام از تگ ها که اول باز می شوند، آخر بسته می شوند چون تگ دیگر باید داخل اولی قرار بگیرد. به مثالهای زیر توجه کنید:

This text is bold

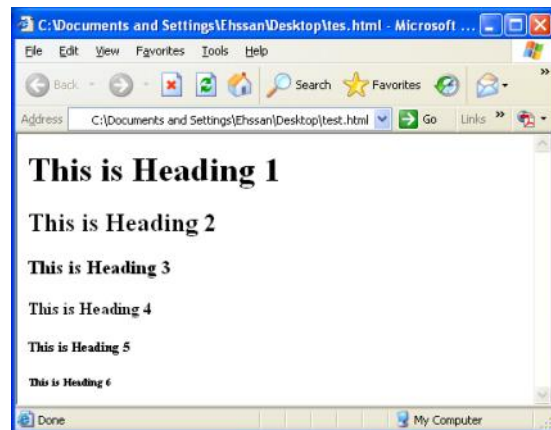
نتیجه: **This text is bold**

بخش های مختلف صفحه خود را طراحی کنید

یاد بگیرید که چگونه متنتان را سازمان دهی کنید و با استفاده از تگ های عنوان html صفحه خود را به طور مفیدی قسمت بندی کنید. همچنین می توانید ظاهر متن خود را با تگ های bold و italic عوض کنید.

عناوین

استفاده از تگ های عنوان ساده ترین راه برای قسمت بندی صفحه است. اگر به سایت خود به عنوان یک روزنامه نگاه کنید، عناوینها به مثابه عناوین روزنامه خواهند بود. اصلی ترین عنوان که از همه درشتتر است h1 می باشد، عنوان بعدی h2 تا h6.

از کدهای زیر برای نوشتن یک html مانند تصویر بالا استفاده کنید:

```
>h1>This is Heading 1</h1>
<h2>This is Heading 2</h2>
<h3>This is Heading 3</h3>
<h4>This is Heading 4</h4>
<h5>This is Heading 5</h5>
<h6>This is Heading 6</h6>
```

کار عملی

یک فایل Notepad مانند کار عملی قبل بسازید با این تفاوت که دستورات فوق را داخل Body قرار دهید.

بازسازی صفحات HTML آشنا شویم

است فرض کنید در همه جا ضروری است. هرچاپی که می خواهید بعد از متن خود يك خط خالی داشته باشید از این تگ استفاده کنید. به خاطر داشته باشید که در يك خط نمی توانید از چندین تگ پاراگراف استفاده کنید زیرا معمولاً Browser همه ی آنها به جز اولین تگ را حذف می کند.

This text is italicized

نتیجه: *This text is italicized*

This text is both bold and italicized

نتیجه: ***This text is both bold and italicized***

 -- سر خط

این تگ برای رفتن به سر خط بعد می باشد و تگ پایانی ندارد. هرچاپی که می خواهید ادامه متن شما به سر خط بعد منتقل شود از این تگ استفاده کنید (بدون جای خالی). بیشتر browser ها برای هر تگ
 که استفاده می کنید، يك خط فضای خالی قرار می دهند. اگر می خواهید در جایی مقدار زیادی فضای خالی سفید داشته باشید چندین بار از این تگ استفاده کنید (این شیوه جالبی برای ایجاد فضای خالی نیست اما به هر حال می توان از آن استفاده کرد). برخی توصیه می کنند به جای
 از
 استفاده کنیم. چرا؟ چون با قرار دادن یک / در انتها بر این نکته تاکید داریم که این دستور از نوع دستوراتی که شروع و پایان دارد نمی باشد بلکه به تنهایی کامل است. از آنجایی که در بعضی جاها این کار قابل توصیه است، بد نیست از همین الان به استفاده از
 به جای
 عادت کنید.

<blockquote> -- نقل قول

این تگ برای نقل قول کردن در متن مورد استفاده قرار می گیرد. نوشتن تگ پایانی </blockquote> ضروری است. به منظور آنکه برای نقل قولها مقداری فضای خالی قرار دهید (تعداد آن بستگی به browser دارد) از این تگ استفاده کنید. اگر چندین بار از این تگ در يك خط استفاده کنید، متن بیشتر دنداندار خواهد شد. بعضی browserها هر دو طرف متن را و بعضی فقط سمت چپ را دنداندار می کنند.

یک فایل Notepad مانند کار عملی اول بسازید با این تفاوت که دستورات فوق را داخل Body قرار دهید. توجه داشته باشید که در دستورات فوق سطر بالایی چیزی است که شما در Notepad کپی می کنید و سطر دوم نتیجه آن است که در اکسپلورر خواهید دید. همانطور که گفته شد می توانید برای این کار به جای ساختن فایل جدید از تغییر دادن فایل قبلی استفاده کنید به این صورت که روی آن کلیک راست کنید و از منوی باز شده گزینه Open with notepad را انتخاب کنید، فایل را تغییر دهید، مجدداً فایل را Save کنید و سپس صفحه اینترنت اکسپلورر خود را Refresh کنید یا فایل را دوباره در اکسپلورر باز کنید؛ با این حال نوشتن صفحه ای جدید از ابتدا و با نامی دیگر به شما در حفظ شدن تگهای اصلی کمک خواهد کرد.

کار عملی

پاراگراف، سر خط، نقل قول (blockquote)

این تگ ها، تگ هایی هستند ساختار صفحه را شکل می دهند. آنها پاراگرافها، جاهای خالی و نقل قولها را در صفحه تعریف می کنند:

<p> -- پاراگراف

این تگ برای مشخص کردن يك پاراگراف است. تگ پایانی </p> در html اختیاری و در xhtml ضروری است و بهتر

تهیه شده در دفتر آمار و فناوری اطلاعات
با همکاری شرکت گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات خاورمیانه
نگارش و مشاوره علمی: احسان ریاضی اصفهانی

